سه شنبه 19 خرداد 1405 - 07:11

رازهای ولایت در سوره مائده

کتاب «اللوامع النورانية في أسماء علي و أهل‌بيته القرآنية» اثر مفسر برجسته شیعه، سیدهاشم حسینی بحرانی...

کتاب «اللوامع النورانية في أسماء علي و أهل بيته القرآنية» اثر مفسر برجسته شیعه، سیدهاشم حسینی بحرانی، با ترجمه سیدغریب موسوی مهر، به بررسی نام ها و اشارات قرآنی درباره امام علی(ع) و دیگر ائمه معصوم(ع) می پردازد. سرویس اندیشه و معارف ایکنا در قالب سلسله گزارش هایی به نام «نگار آیه» هر بار به یکی از سوره های قرآنی و اشارت های نورانی به نام امیر المؤمنین می پردازد. این گزارش با استناد به روایات تفسیری، آیاتی از سوره مائده را به عنوان نشانه هایی از ولایت و جایگاه امیرالمؤمنین(ع) بیان می کند.

به گزارش ایکنا، در این کتاب، آیه ۵۵ سوره مائده یکی از آیاتی دانسته شده که در تفاسیر روایی به امام علی(ع) نسبت داده شده است. در این آیه آمده است: «إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ، ولیّ امر و یاور شما تنها خدا و رسول و مؤمنانی خواهند بود که نماز به پا داشته و به فقرا در حال رکوع زکات می دهند». این آیه به ماجرای بخشیدن انگشتر توسط امیر المؤمنین(ع) در حال رکوع اشاره دارد.

به نقل از شیخ کلینی و با استناد به روایتی از امام صادق(ع)، در تفسیر آیاتی که درباره نعمت الهی سخن می گویند آمده است که گروهی حقیقت این نعمت را می شناختند اما آن را انکار می کردند. در روایت نقل شده که پس از نزول آیه مربوط به زکات دادن در حال رکوع، جمعی از اصحاب پیامبر(ص) در مسجد درباره آن گفت وگو کردند. برخی از آنان اذعان داشتند که پیامبر(ص) راستگو و امین است، اما پذیرش مفاد این آیه را به معنای برتری و ولایت علی بن ابی طالب(ع) می دانستند و همین موضوع برایشان سنگین بود. به تعبیر روایت، آنان حقیقت را می شناختند اما آن را انکار کردند.

همچنین در آیه ۶۷ سوره مائده اشاره شده است: «يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ وَإِن لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ، ای پیغمبر، آنچه از خدا بر تو نازل شد (به خلق) برسان که اگر نرسانی تبلیغ رسالت و اداء وظیفه نکرده ای، و خدا تو را از (شر) مردمان محفوظ خواهد داشت». ابن شهرآشوب به نقل از برخی مفسران از جمله ثعلبی نقل می کند که امام محمد باقر(ع) این آیه را مرتبط با ابلاغ موضوع ولایت دانسته اند.

بر اساس این روایت، پیامبر اسلام(ص) پس از نزول این آیه، مأمور شد آنچه درباره علی(ع) نازل شده بود به مردم ابلاغ کند. در ادامه نیز واقعه مشهور غدیر خم نقل می شود که پیامبر(ص) دست علی بن ابی طالب(ع) را بالا برد و فرمود: «من کنت مولاه فهذا علی مولاه».
کتاب «اللوامع النورانية في أسماء علي و أهل بيته القرآنية» با گردآوری روایات تفسیری از منابع مختلف، تلاش دارد نشان دهد که در نگاه مفسران و محدثان شیعه، برخی آیات قرآن کریم به جایگاه و ولایت اهل بیت(ع) اشاره دارد و در این میان، سوره مائده یکی از سوره هایی است که چنین اشاراتی در آن مطرح شده است.

بیشتر بخوانید: نام های قرآنی امیرالمؤمنین(ع) در سوره نساء